

Máriapócs vallási turizmusa

Rozgonyiné Dr. Drotár Nikolett¹

egyetemi docens

Tokaj-Hegyalja Egyetem Lorántffy Intézet

Turizmus és Vendéglátás Tanszék

Máriapócs hazai és nemzetközi szinten a könnyező Mária ikonról vált ismertté. Turisztikai szempontból a három könnyezési időpont és a Pápalátogatás volt meghatározó. A kutatás célja annak a bizonyítása, hogy az egykori szegény nyírségi település, hogyan vált nemzetközi szintű zarándokhellyé. A kétezres évek elején a Hit és egészség-, illetve a Mária sugara fejlesztési programok keretében infrastrukturális fejlesztéseket végeztek, amelyeknek a célja a minőségi vendégfogadás megteremtése volt. Az egyház a vallási események számát növelte, ezzel elősegítve az érkezők számának egyenletes megoszlását. A kutatásban bemutatásra kerülnek a turisztikai fejlesztések eredményei és hatásuk, a vallási események számának változása az elmúlt tizennégy évben, illetve az eredmények alapján a látogatók is tipizálásra kerültek.

Kulcsszavak: Máriapócs, vallási turizmus, fejlesztések

JEL: Z32

<https://doi.org/10.33031/ZRFS.2025.1.8>

Bevezetés

Máriapócs görögkatolikus zarándokhely, Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében. A XIII. században Polch, Powch néven emlegettek (Földvári, 2024). Napjainkra városi ranggal rendelkező, híres közép-európai zarándokhely, melyet évente félmillió zarándok keres fel a könnyező Szűzanya kép miatt. A kutatás célja annak feltárása, hogy hogyan nőtte ki magát a szegény Nyírségi község és vált nemzetközi szintű zarándokhellyé.

¹ drotar.nikolett@unithe.hu ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0456-7974>

A máriapócsi könnyező Mária kegykép rövid története

A máriapócsi görögkatolikus egyházközség megalapítása a Felvidékről és Kárpátaljáról betelepülő ruszinokkal kapcsolatos. Szokásaikhoz híven fatemplomot építettek maguknak. A környékbeli fatemplomok építészeti stílusától nem különbözött. Egyediségét a XVII. századtól származó Mária ikon jelentette.

A Mária kegyképet 1676-ban Csigri László a település bírója készítette, hogy kifejezze háláját a török rabság alól való felszabadulásuk emlékére. A település görögkatolikus lelkészének az öccse Papp István festette meg az ikont (Puskás, 1995). A kép 50x70-es méretben készült el, melyet temperával jávorfára festett. A kép Máriát ábrázolja, karján a kis Jézussal. Fejük köré glóriát festett. Mária bíborszínű ruhát visel, miközben fiára mutat. Jézus a jobb kezét áldásra emeli, a bal kezében liliumot tart. A Mária kép az Istenszülő ábrázolás egyike, az „útmutatóikon” típusaiba tartozik, hiszen Mária azt mutatja a képen, hogy Jézus a mi utunk (Keresztes, 2002).

1696. november elején a pócsi fatemplomban a reggeli vallási szertartás közben a jelenlévő hívek arra lettek figyelmesek, hogy a kép könnyezni kezdett. Ennek a csodának hamar híre ment, és az ezt követő napokban tömegek keresték fel a templomot, hogy a könnyezésnek szemtanúi legyenek. Az eset kivizsgálását polgári részről Corbelli tábornok a kelet-magyarországi parancsnok, egyházi részről az egri püspök Fenessy György rendelte el. Mindkét esetben megállapították, hogy a falu fatemplomában csoda történt. A kép könnyezésének hamar híre ment Európában. I. Lipót császár Eleonóra császárné kérésére az eredeti képet Bécsbe vitette. Az út során több másolat is készült a képről. Az eredeti képet a bécsi Stephans dómban helyezték el, ahol ma is látható. Pócsra a kép másolata került. A másolat azonban 1715-ben újra könnyezni kezdett, így nyilvánvaló vált, hogy a könnyezés csodája nem a képre, hanem Pócs településre utalt. A település nevét a XVIII. században változtatták meg, így a Mária előtagot megkapva Máriapócs lett a kegyhely neve (Terdik, 2020).

A második könnyezést követően a látogatók száma jelentősen megnövekedett és a kis méretű fatemplom már nem tudta fogadni a kép megtekintésére érkező látogatókat. Indokolttá vált, egy új templom építse, melyet a császár adományából építettek fel (Nagyné, 2009).

A XVIII. század első felében kezdték el megépíteni, melynek a munkálatait Bizánczy Gennadius György bazilita szerzetes előljáró felügyelte, majd Oslavszky Mihály püspök folytatta. A Szent Bazilita rendi Atyák 1749-ben telepedtek le a községben és az

új templom mellé építették a kolostorukat, és ők vezették a kegyhelyet a háborúig. A templom hagymakupolás tornyai csak a XIX. század második felében készültek el. A XIX. és a XX. században is jelentős külső felújítás történt (Puskás, 1995).

A kép harmadszor 1905-ben könnyezett. A könnyeket egy kendővel itatták fel és ennek egy darabját a kép alatt helyezték el. A kegytemplom számára XII. Piusz pápa basilica minor címet adományozott. A bazilita rendet az 1950-es években feloszlatták, és az '50-es évektől a rendszerváltásig a híressé vált zarándokhelyet az elcsendesedés jellemezte (Domjáné, & Csáfor, 2023).

A Nagy Szent Bazil Rend működése és közösségi élete 1950-től 1989-ig be volt tiltva. 1989 után a rend Magyarországon újjászerveződött. A férfi szerzetesrend közösségének a célja a máriapócsi kegyhely ellátása és lelkipásztori szolgálata. A Nagy Szent Bazil Rendi Nővérek két idősek otthonát működtetnek, Máriapócsra (Szent Makrina Szociális Otthon) és Sátoraljaújhelyen (Szent Anna Szeretetotthon). A két intézmény tulajdonosaként 55 személynek biztosítanak munkalehetőséget a két helyszínen (<https://katolikus.hu/szerzetesrendek/nagy-szent-bazil-rendi-noverek>, <https://katolikus.hu/szerzetesrendek/15>).

Pápalátogatás Máriapócsra

A település hírnevét, ismertségét, turisztikai vonzerőjét egyértelműen a könnyezés csodás eseményei jelentették, de igazi változást a turisztikai látogatószám növekedésben az 1991-es pápalátogatás jelentette.

II. János Pál pápát 1988-ban a Magyar Katolikus Püspöki Kar nevében Paksai László bíboros, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa nevében Starub F. Brúnó hívta meg. A meghívás elfogadását követően megkezdődtek a Pápalátogatás előkészületei. Az esemény megszervezéséért a hajdúdorogi megyéspüspök Keresztes Szilárd felelt. A pápalátogatásra egész Európa felfigyelt. Augusztus 18-án vasárnap Máriapócsra több százezer zarándok érkezett így a pápai misét nem a templomban, hanem a Dr. Bacsóka Pál utca melletti füves területen tartották meg. A látogatásra megújult a templom előtti tér, a templom külső homlokzata és a tornyok. A település életében pápalátogatás a második legnagyobb egyházi esemény volt és ráirányította a figyelmet a majdnem feledésbe merült könnyező Mária kegyképre.

II. János Pál Pápa látogatásának emlékét őrzi a településen a Dr. Bacsóka Pál utca mel-

letti füves terület, melyet Pápa térnek neveztek el. Ahol a Szentatya a vallási szertartást mutatta be, azt a helyszínt közösségi térré alakították, fából faragott Krisztus szobrot állítottak a térre. A kegytemplom tornyain olvasható az 1991-es felirat, amely szintén a látogatás emlékét idézi. A templom épületének homlokzati ablakán a pápai címer látható. Belépéskor a bronzkapun a Pápa látogatásának legszebb jeleneteit mutatják be. További emlékek a városban, az a hely ahol a helikoptere leszállt, ott emlékkövet helyeztek el, a városban működő idősek otthonának nevét átnevezték II. János Pál Pápa Idősek Otthonára. A látogatás huszonötödik évfordulójára a bazilika kerítésén emléktáblát és a Családvárban emlékkiállítást szerveztek (Földvári, 2015).

A pápai vallási szertartás megtartása alkalmával Máriapócs életében az volt tapasztalható, hogy a település még nincs felkészülve nagyobb zarándok tömeg fogadására. A hiányosságok ráirányították a figyelmet a turisztikai infrastruktúra hiányos voltára. Nem volt elegendő szállás férőhely-, vizesblokk, vendéglátóegység, parkolóhely. A település úthálózata nem tudta biztosítani a biztonságos közlekedést.

A tapasztalt problémák kijavítását a turisztikai infrastruktúrát javító pályázatok meghirdetésével kívánta megoldani az egyház és az önkormányzat pl. a Hit és egészségprogram és a Mária sugara program. Az egyház a zarándoklatok tematizálásával és a búcsúk számának növelésével kívánta megoldani a zarándokok számának megőrzését.

Máriapócs turisztikai fejlesztései az elmúlt 20 évben

A kegyhelyen 1996-ban ünnepelték az első könnyezés 300. évfordulóját. Ugyanebben az évben az európai kegyhelyek kongresszusának Máriapócs adott otthont. 2005-ben Erdő Péter bíboros Máriapócsot Nemzeti Szentéllé nyilvánította (Keresztes, 2002). A turisztikai fejlesztések a kétezres évek elején kezdődtek. A „Hit és egészség” projekt (2008-2010) keretében megújult a máriapócsi kegytemplom külső és belső környezete. A belső rekonstrukciónál felújították az oltárt, az ikonosztázt, padlófűtést vezettek be és a külső munkálatoknál megerősítették a tető és toronyszerkezeteket. Megújult a templom előtti tér és parkolóhelyeket alakítottak ki (Szászfalvi, 2012).

A „Mária sugara- hitnek vonzásában” (2014-2015) projekt keretében tovább kívánták fejleszteni a település vallásturisztikai infrastruktúráját. A megvalósult beruházások a következők voltak:

- Családvár zárandokhely
- Pócsi csodák tornya kilátótorony
- Noé bárkája játszótér
- Boldogság útja- tematikus útvonal
- vallásturisztikai szolgáltató csomag

A Családvár épületében a földszinten egy nagytermet alakítottak ki, amely konferenciáknak, kiállításoknak, kulturális rendezvényeknek biztosít helyszínt. Az emeleti részen szálláshelyeket alakítottak ki, ahol huszonnyolc vendéget tudnak ellátni. Az épületben kápolna is kialakításra került.

A kilátótorony, azon a helyszínen épült, ahol 1991-ben II. János Pál Pápa tartotta a Szent Liturgiát. A Pápalátogatás emlékét őrzi a kilátó, amely a föld és ég közötti kapcsolatot jelképezi, a hívők útját mutatja be.

A Noé bárkája játszótér a 2015-ös Gyermekbúcsún adták át. A Boldogság útja tematikus útvonal, hét állomásból áll, amely Máriapócs települést veszi körül.

A vallásturisztikai csomag része a zárandokszállás, előadó és rendezvényterem, baba-mama szoba, játszótér, interaktív közösségi tér, kutatószoba, információs pont, egyházmegyei gyűjtemény múzeum (<https://hd.gorogkatolikus.hu/am/hirek-archiv-kiir&hir=4353>).

2015-ben az Emánuel Zárandokház is felújításra került. A férőhelyeket tekintve így már három épületben tudják fogadni a vendégeket, összesen 139 főt tudnak elszállásolni (<https://mariapocskegyhely.eu/zarandokhaz/>). Máriapócsra a zárandokházon kívül négy vendégház működik, a Silver Cottage-, Hungaricum-, Pócsi Mária-, Fogadó a fekete báránynak-, és Pócsi szoba vendégház. A vendégházakban 75 férőhelyet biztosítanak a vendégek számára (<https://mariapocs.hu/szallashelyek>).

Máriapócsra a kegytemplom szomszédságában épült egy fatemplom, amely emléket állít az egykori könnyező Szűzanya kép otthonának. Természetesen az eredeti kép másolata már nem a fatemplomban, hanem a kegytemplomban tekinthető meg.

2020-ban a Hungarikum Bizottság bővítette a Hungarikumok Gyűjteményét és a Magyar értéktárat. A Máriapócsi Nemzeti Kegyhelyet és a pócsi búcsúkat nemzeti értéknek minősítették.

2020-2024 közötti időszakban a városban infrastruktúrális fejlesztések valósultak meg, melyek az úthálózat javítását szolgálták. Továbbá kerékpárutat alakítottak ki

Máriapócs és Kállósején között. 2024-2029 közötti fejlesztési koncepciókban, fürdő és szálláshelyek beruházását tervezi a város vezetése (<https://mariapocs.hu/documents/downloadable/12-11-gazdasagi-program-2024-2029.pdf>) .

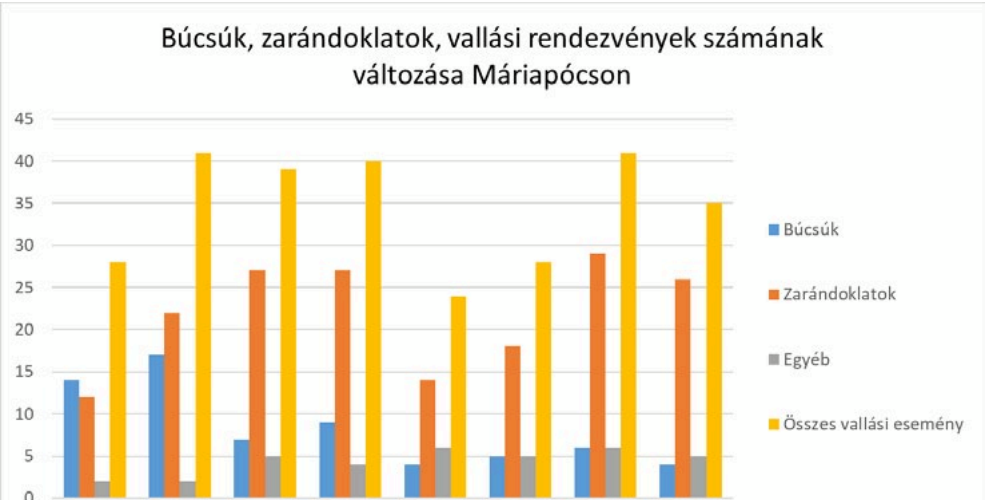
Vallási rendezvények számának változása az elmúlt tizenöt évben

A turisztikai fejlesztéseknek köszönhetően a Máriapócsra érkező zarándokok minőségi fogadása megvalósult. Egyrészt turisztikai fejlesztéseket végeztek a kegytemplom és közvetlen környezetében, a vallási események számát növelték.

1. sz. táblázat: Búcsúk és zarándoklatok, vallási rendezvények számának változása Máriapócson

	2011	2017	2019	2020	2022	2023	2024	2025
Búcsúk	14	17	7	9	4	5	6	4
Zarándoklatok	12	22	27	27	14	18	29	26
Egyéb	2	2	5	4	6	5	6	5
Összes vallási esemény	28	41	39	40	24	28	41	35

Forrás: Saját szerkesztés Hanusz, 2017, <https://mariapocskegyhely.eu/bucsuk-es-zarandoklatok-rendje/>, <https://www.bucsujaras.hu/mariapocs/index.html> alapján

1. sz. ábra: Búcsúk és zarándoklatok, vallási rendezvények számának változása Máriapócson. Forrás: Saját szerkesztés Hanusz, 2017, <https://mariapocskegyhely.eu/bucsuk-es-zarandoklatok-rendje/>, <https://www.bucsujaras.hu/mariapocs/index.html> alapján

2011 és 2025 között a vallási események száma 20%-al növekedett. Külön vizsgáltam a búcsúk és zarándoklatok számának a változását. Az egyéb kategória, azokat az egyházi ünnepeket jelöli, amikor nem volt búcsú és zarándoklat, de az éves események között szerepelt, mint pl. Pócsi Passió, Pócsi Betlehemes.

A diagramot vizsgálva egyértelműen kirajzolódik, hogy a búcsúk száma 2017-től 77%-al csökkent. 2025-re négy búcsú maradt meg, a Nagyboldogasszony-, Kisboldogasszony-, Gyermekbúcsú és a Kegyetemplom búcsúja. A csökkenés oka, hogy a magas számú búcsú és magas számú zarándoklat megszervezése közben értékét veszíthették volna az események. Így megmaradt négy fő búcsú és huszonhat zarándoklat 2025-re. A búcsúünnepeket a helyiek és a szomszédos településeken élők látogatják.

A zarándoklatok száma 2011 és 2025 között 20%-al növekedett. A zarándoklatok számos célcsoportot megszólítanak, hiszen Futó-, Ifjúsági-, Nagyszülők és unokák-, Pedagógusok-, Betegek-, Özvegyek zarándoklata címen szerveznek eseményeket. A zarándoklatokra nem a helyi és környékbeli lakosság hanem a távolabbról-, főként a vármegyén kívülről érkezők vesznek részt. Például az Ifjúsági zarándoklat Tokajból indul és több napon keresztül zarándokolnak a fiatalok amíg Máriapócsra érnek.

A kutatásban vizsgált éveket egymáshoz viszonyítva látható, hogy 2020 után a vallási események száma felére csökkent. Ennek oka, hogy erre az időszakra tehető a koronavírus járvány hazánkban, amely során korlátozásokat vezettek be.

Összegezve a vallási események számának a változásában az elmúlt tizenöt évben növekedés következett be. A zarándoklatok megszervezésének a célja, hogy minél szélesebb célcsoportot szólítsanak meg, és az éves szinten megszervezett eseményekkel egyenletesen el osszák az érkező tömeget. A búcsúk számának csökkentésével az egyházi ünnepek súlyát igyekeztek megőrizni, ezért is tartanak mindössze négy búcsút a kegytemplomban. A megvalósult turisztikai fejlesztések kihasználtsága (zarándokház, családvár) így megoldott, hiszen a január és március kivételével minden hónapban szerveznek zarándoklatot.

A havi bontást vizsgálva 2025 májusában és szeptemberében hét vallási eseményt szerveznek. A téli időszakban novembertől áprilisig havonta két-két eseményt szerveznek. Májustól októberig az összes esemény 77%-át tartják.

2. sz. táblázat: Máriapócsi búcsúk és zárandoklatok rendje 2025-ben

2025				
Február	Április	Május	Június	Július
Február 2. Találkozás ünnepe, a megszentelt élet világnapja	Április 13. Pócsi passió	Május 4. Anyák és nők zárandoklata	Június 8. Nagyszülők és unokák zárandoklata	Július 5. Motorosok zárandoklata
Február 22-23. Egyházközségi képviselőtestületek zárandoklata	Április 26. Futózárandoklat	Május 10. Gyermekbúcsú	Június 14. Ukrán görögkatolikusok zárandoklata	Július 19-20. Szent Illés búcsúja- Kárpátaljai Magyar Görögkatolikus Helynökség zárandoklata
		Május 10-11. Budapesti Görögkatolikus Helynökség zárandoklata	Június 15. Miskolc Egyházmegye zárandoklata	Július 26-27. Debrecen –Nyíregyházi Egyházmegye zárandoklata
		Május 16-17. Munkácsi Egyházmegye zárandoklata	Június 22. Pedagógusok háládó zárandoklata	
		Május 18. Özvegyek és egyedül élők zárandoklata		
		Május 25. Betegek és gyógyítók zárandoklata		
		Május 31. Nyíregyházi Egyházmegye zárandoklata		

Augusztus	Szeptember	Október	November	December
Augusztus 11-16. Ifjúsági gyalogos zárandoklat	Szeptember 5. Kegykép hazahozatalának emléknapja	Október 4. Bazilita harmadrendiek zárandoklata- Máramarosi görögkatolikus püspökség román ajkú közösségeinek zárandoklata	November 4. Kegykép első könnyezésének emléknapja	December 7. Gyermekeid várók, kérők zárandoklata
Augusztus 16-17. Nagyboldogasszony búcsúja	Szeptember 6-7. Kisboldogasszony búcsúja	Október 5. Az Istenszülő oltalmának ünnepe- Házaspárok zárandoklata	November 9. A kegytemplom búcsúja	December 24. Pócsi betlehemes
	Szeptember 13-14. Szent Kereszt felmagasztalásának ünnepe, Katolikus cigány közösségek zárandoklata	Október 11. Romániai magyar ajkú görögkatolikusok zárandoklata		
	Szeptember 15. Szlovákiai görögkatolikusok zárandoklata	Október 18. Szeretetszolgálatok zárandoklata		
	Szeptember 20. Szlovákiai magyar esperesi kerület zárandoklata			
	Szeptember 26-27. Kárpátaljai római katolikusok zárandoklata			
	Szeptember 27. Görögkatolikus orvosok és gyógyszerészek találkozója, apák zárandoklata			

Forrás: <https://mariapocskegyhely.eu/bucsuk-es-zarandoklatok-rendje/>

Mindezek az egyházi események és a fejlesztések eredményei biztosítják a helyi lakosságnak a munkalehetőséget a zárandokházban, kegytárgyboltban, családvárban. Mindez nem csak turisztikailag fontos hanem a város gazdaságára is pozitív hatást gyakorol.

A Máriapócsra érkező látogatókat a következőképpen tipizálhatjuk: a vallásos turisták, kiknek a motivációt a kegyhely és a Mária kép megtekintése jelenti. Ők általában zárandoklatok alkalmával látogatják a templomot. A vallási turisták esetében fontos

kiemelni azokat a látogatókat, akik nem feltétlenül vallási ünnepen, zarándoklaton látogatják a kegyhelyet hanem hétköznapiakon. A harmadik csoportot azok a turisták képezik, akik Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyébe utaznak, céljuk nem a kegykép megtekintése, de ha már a megyében vannak akkor elutaznak Máriapócsra. A negyedik csoportot azok a vendégek képezik akik Máriapócsra az autóversenyes események miatt érkeznek a településre.

A vallási turizmusban résztvevő látogatók számát nehéz statisztikai adatokkal alátámasztani, hiszen csak becsült adatok állnak rendelkezésünkre. A látogatókat nem regisztrálják a vallási eseményeken és hétköznaponként sem.

Összegzés

Máriapócs, „Nemzeti Kegyhely”, valamint a hazai és nemzetközi „Mária út” utolsó magyar állomása. Hírneve, ismertsége és vallásturisztikai vonzereje a könnyező Mária ikonnak köszönhető. A kis nyírségi szegény település a kegykép iránti érdeklődésnek köszönheti, hogy mára várossá vált és évente több mint 30 olyan vallás turisztikailag is érdekes rendezvénynek ad helyet, ami igazi vonzerőnek számít, hazai és nemzetközi szinten egyaránt. A kegytemplom történelmében két jeles eseményt jegyeznek a történetírók a kegykép másolatának az újra könnyezését és II. János Pál Pápa látogatását. Az első felkeltette a hívő emberek érdeklődését megteremtette a vonzerőt míg a második egy olyan változást eredményezett, amely nagyobb vallásturisztikai látogatószámot generált. A látogatás napján olyan mennyiségű turisztikai létszám, közel fél millió turista kereste fel, az akkor még infrastrukturálisan elmaradott falut, amelynek a zavartalan ellátását nem tudta színvonalasan megoldani.

A Szentatya a Szent Liturgiát a település melletti réten felállított ideiglenes oltárnál mutatta be. A szervezők igyekeztek a lehetőségekhez képest megteremteni a szükséges turisztikai infrastruktúrát, de az események kiértékelése azt eredményezte, hogy a kis falu képtelen nagyobb turista tömeg minőségi fogadására. A hiányzó infrastrukturális szolgáltatásokat ideiglenesen biztosították, de ezzel nem teremtették meg a hosszabb távú nagy létszámú látogatószám fogadását. Sem a tömegközlekedés sem vendéglátás, sem a szállás feltételei nem voltak sem mennyiségben, sem minőségben megfelelők.

A Pápalátogatást követően jelentős településfejlesztésbe kezdtek és valójában a városi rang megszerzésének egyik sarkalatos pontja pontosan ez a fejlesztési kezdeményezés volt. Adva volt egy nemzetközileg is ismert vallásturisztikai vonzerő és ehhez kellett

azt a turisztikai és logisztikai fejlesztést biztosítani, ami elvezetett napjaink kínálatához. A fejlesztéseket két nagyobb pályázat keretében valósították meg és mind az egyház mind a település önkormányzata azon dolgozott, hogy a turisták elégedettsége javuljon és biztosítható legyen a fenntarthatóság.

Az 1991-es Pápalátogatás tapasztalatait felhasználva adva voltak a hiányosságok, amit orvosolni kellett. Legfontosabb az egyház részéről, hogy logisztikai fejlesztések kapcsán időben húzza szét a látogatószámot, vagyis növelje meg a búcsúk és a zarándoklatok számát biztosítva ezzel a folyamatos turistaérkezést. Ezzel a logisztikai fejlesztéssel már lehetett tervezni, hogy egy - egy eseményre mennyi vallási turista érkezik és ezek minőségi kiszolgálását milyen infrastruktúrával lehet biztosítani. A megépített zarándokházzal, amely 139 fő fogadásra alkalmas valamint további új falusi turisztikai szálláshelyek kialakítására került sor, amelyek újabb 75 fő számára biztosítottak minőségi szállást. 400 fős rendezvényteret alakítottak ki a Családvárban. A várossá válás további fejlesztéseket generált és mind a parkolás mind a szabadidő eltöltés feltételeit is javították. A korábbi tervek közül csak a helyi gyógyfürdő fejlesztése nem valósult meg, mivel a szomszéd város Nyírbátor és Máriapócs közötti területen épült meg a „Sárkány fürdő”.

A kutatási eredmények bizonyítják, hogy 2011 és 2025 között a vallási események száma 20%-kal növekedett. A 2025-ös évben az összes vallási esemény 77%-a május és október között kerül megszervezésre. Január és március kivételével minden hónapban van búcsú-, vagy zarándoklat, vagy egyházi ünnep. A zarándoklatok szervezése biztosítja a gazdaságos működtetését a zarándokháznak, családvárnak. A Szent Bazil rend gondoskodik a vallási események zavartalan lebonyolításáról a kegytárgyak árulásáról és a turisták vendégfogadásáról. Természetesen a megnövekedett turistaérkezések száma indokolta a helyi lakosság számára is munkalehetőség biztosítását. Helyi idegenvezetéssel megtekinthető a kegytemplom, az új fatemplom és a múzeum, illetve van lehetőség végig haladni a „Boldogság útja” tematikus útvonalon és megtekinteni a Pápa teret. A gyermekek számára a Noé bárkája játszótér a kikapcsolódási lehetőséget biztosítja. Mindezek azt bizonyítják, hogy valóban a minőségi vendégfogadás feltételeit kívánták biztosítani.

A városba érkező turistákat három kategóriába lehet sorolni:

- 1.) Vallási turisták, akik kifejezetten zarándoklatokra, búcsúkra érkeznek, és motivációjuk a kegykép megtekintése és fohászkodás a templomban. Ide sorolhatók azok a vendégek is, akik számára a kegykép a fontos, de nem a búcsúk és zarándoklatok idején keresik fel a kegytemplomot.

2.) A második kategóriát azok a látogatók alkotják, akik Máriapócsra nem vallási indíttatással látogatnak, de kíváncsiságból megnézik a képet.

3.) Aki Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyébe más okból utaznak és csak rövid kitérőt tesznek, hogy megnézzék a kegyképet. Ez utóbbi két kategóriába tartozóknak nem a kegykép jelenti a turisztikai vonzerőt.

A fejlesztéseknek köszönhetően napjainkra csak apróbb hiányosságok javításával lehetne a vendéglégedettséget és a zavartalan fenntarthatóságot javítani. Feltétlen javítani kellene különösen a búcsúk alkalmával a közvetlen autóbusz járatok összehangolását a Budapest -Debrecen -Nyíregyháza és a Miskolc -Tokaj- Nyíregyháza IC vonatok érkezési idejével.

Ugyanilyen fontos lenne iránytaxik beállítása a kegytemplom és az ideiglenes parkolók(városon kívül lévők) között az idősebb turisták számára.

A kerékpáros turistaérkezések számára biztonságos kerékpártároló építése a főtér közelében. A megépített kerékpárutak tovább fejlesztése Nyíregyháza, Baktalóránt-háza, Mátészalka irányába.

Összességében a kutatás alapján azt lehet megállapítani, hogy Máriapócs mára az ország legjelentősebb Mária kegyhelye, amely megteremtette a turistaérkezések fogadásnak kulturált feltételeit és biztosítani tudja a vallási turizmus minőségi feltételeit is.

Jegyzetek

1. Máriapócs város Önkormányzata (2024): Máriapócs város Önkormányzatának Gazdasági programja 2024-2029-ig terjedő időszakra pp. 1-20
2. Domjáné Ny.- Csáfor H. (2023): Zarándokok nyomában – A vallási turizmus jelentősége és történetisége az Egri Főegyházmegye területén In: Nagy elődök nyomában. Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Líceum Kiadó. pp. 397-416.
3. Földvári K. (2024): Az eredeti (mária)pócsi ikon bécsi kultusza a 18. század első felében a mirákulumos könyvek tükrében. Doktori értekezés Debreceni Egyetem, Történelmi és Néprajzi Doktori Iskola
4. Földvári K. (2015): Az eredeti máriapócsi könnyező ikon fogadalmi tárgyai. In: Gér A.-Jenei P.-Zila G.: Hiszek, hogy megértsem: Konferenciakötet, L'Harmattan Kiadó Budapest pp. 309-317
5. Nagyné F. K. (2009): Szemben a feledéssel. Magyar kegyhelyek vendégek könyveinek összehasonlító elemzése. Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Doktori disszertáció. pp. 1-237
6. Mártonné M. K.- Simonyi N. (2018): A magyarországi zarándokutak turisztikai kapcsolódásai és üzemeltetési modelljei In. Turizmus Bulletin XVIII. évf. 2. szám. pp. 46-56.
7. Keresztes Sz. (2002): Máriapócs varázslata. In. Életünk, Az európai magyar katolikusok lapja. XXXIV. évf. 10. szám
8. Kundi V. (2024): A vallási turizmus elmélete és gyakorlata Magyarországon. Győri Egyházmegye Püspöki Vagyongkezelő Palatia Nyomda és Kiadó Kft. pp. 1-161
9. Szászfalvi M. (2012): A vallási turizmus és a szakrális tér vizsgálata a református templomokban In. Történeti Tanulmányok XX. Debrecen, 2012. A Debreceni Egyetem Történelmi Intézetének kiadványa
10. Hanusz Á.- Drotár N. (2017): Máriapócs helye és szerepe Magyarország vallási turizmusában. In. A Kárpát-medence történeti vallásföldrajza. pp. 159-169.
11. Puskás B. (1995): A máriapócsi kegytemplom és bazilita kolostor. In. Művészettörténeti Értesítő 44. évfolyam 3-4. szám.
12. Terdik Sz. (2020) Nemzeti szentélyünk: Máriapócs. In: Terdik Szilveszter (szerk.): Orcád világossága. Görögkatolikusok Magyarországon. Debrecen, 2020. Magyarországi Sajtójogú Metropolitai Egyház, Debrecen, pp. 294-303.
13. <https://mariapocskegyhely.eu/bucsuk-es-zarandoklatok-rendje/> (Letöltve: 2025.03.02.)
14. <https://www.bucsujaras.hu/mariapocs/> (Letöltve: 2025.03.02.)
15. <https://mariapocs.hu/szallashelyek> (Letöltve: 2025.03.12.)
16. <https://mariapocskegyhely.eu/zarandokhaz/> (Letöltve: 2025.03.12.)
17. <https://hd.gorogkatolikus.hu/am/hirek-archiv-kiir&hir=4353> (Letöltve: 2025.03.12.)
18. <https://katolikus.hu/szerzetesrendek/nagy-szent-bazil-rendi-noverek>, <https://katolikus.hu/szerzetesrendek/15> (Letöltve: 2025.03.12.)